

تاثیر نشانه‌های شهری بر ارتقاء کیفیت محیط شهری در شیراز نمونه موردی: بلوار چمران

رضا نجات‌بخش اردکانی^{۱*}، مصطفی آزادی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Reza_architecture@yahoo.com

۲- کارشناسی ارشد معماری، باشگاه پژوهشگران و نخبگان جوان، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

azadimostafa@mail.com

⋮

چکیده

المان یا نماد شهری، ترکیبی است پیکره وار که در ساخت آن از ویژگی‌های درونی احجام و اشکال هندسی و به طور کلی هرآنچه می‌تواند جنبه‌ی تزئینی و ساختمانی داشته باشد به صورت یک کلیت یکپارچه و تلفیقی از موارد فوق استفاده می‌شود. در واقع جزو شاخصه‌های شهری می‌گردد به گونه‌ای که ذهن با برده شدن نام منطقه‌ی مذکور ناخودآگاه به دنبال شاخصه‌ها و ویژگی‌های خاص آن منطقه‌ی المان مورد نظر را در خود تصویرسازی خواهد کرد. هدف از این پژوهش مطالعه، بررسی و تحلیل نقش المان‌های شهری در ایجاد و بهبود کیفیت محیط شهری است. پژوهش حاضر، یک تحقیق میدانی با رویکرد توصیفی _ تحلیلی است. همچنین به دنبال پاسخ به این پرسش اساسی است که، چه ویژگی‌های کالبدی و محیطی در طراحی المان‌های شهری باعث افزایش کیفیت محیط‌های شهری آن می‌شود؟ شاخص‌ها با استفاده از طراحی پرسشنامه و نقشه‌های رفتاری بر اساس حجم نمونه و تبدیل یافته‌های کیفی به مولفه‌های کمی از طریق نرم‌افزار SPSS پرداخته شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد، که با توجه به شاخص‌های مطرح شده در پژوهش، بین المان‌های شهری و کیفیت محیط‌های شهری همبستگی معناداری وجود دارد و همینطور بین حضور اقشار مختلف مردم و المان شهری با کیفیت محیط شهری نیز رابطه مثبتی وجود دارد. با اشاره به نتایج بدست آمده می‌توان به این نتیجه رسید که در طراحی این نشانه‌های شهری باید به جزئیات نیز، توجه شود از قبیل رنگ، سبک نورپردازی، جنس مصالح به کاررفته، جانمایی، مقیاس، دوام، ایمنی کافی، انعطاف پذیری، داشتن صرفه اقتصادی و همین‌طور طبق تحلیل‌های صورت گرفته مکان قرارگیری و جانمایی نمادها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، که یکی از عوامل مهم تعیین میزان تاثیر گذاری در ذهن افراد می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: المان شهری، نشانه شهری، کیفیت محیط، شیراز

۱- مقدمه

امروزه به علت پیچیدگی زندگی شهری و عدم تطابق فضاهای شهری ایران بر نیازهای شهروندان اکثر فضاهای شهری، محیط‌های کسل کننده و غیر جذابی شده‌اند که هیچ انگیزه‌ای در افراد برای رفتن و ماندن در آن محیط‌ها ایجاد نمی‌کند و